

DON BOSCO

 magazine

**Het leven zoals het is...
Buitengewoon!**

**vzw Re-Member benadert
psychische kwetsbaarheid
op een andere manier**

**Michael De Cock (KVS):
“Als je jouw passie vindt,
is alles mogelijk”**

Wilfried Wambeke
provinciaal

Liefde is altijd sterker dan de dood. Er is altijd hoop

Hoop

De tijd tussen Pasen en Pinksteren is voor onze geloofsbeleving een intense tijd. Tot we de paastijd afsluiten met het pinksterfeest blijft de vreugdevolle boodschap van het paasfeest nazinderen: Christus is verrezen. Dat heeft de zin van ons leven helemaal veranderd. Er is altijd hoop en toekomst. Lijden en dood zijn niet langer bij machte om het laatste woord te hebben. Zelfs tot over de dood heen is er perspectief. Christus werd van zijn leven beroofd, maar Hij werd door God over de grens van de dood getild om op een heel nieuwe manier verder te leven. Liefde is altijd sterker dan de dood. Ondertussen zijn er zoveel situaties in onze wereld die eerder het tegendeel bewijzen.

Het is haast niet te geloven wat mensen elkaar durven aandoen. Zovelen zijn op de vlucht voor honger, oorlog, uitbuiting, voor het niet erkend worden in hun menselijke waardigheid of in hun anders-zijn. Het stelt ons 'paasgeloof' in vraag: wat kan ik eraan doen? Op het ogenblik dat alle ellende mij niet meer zou raken, zit het wel degelijk grondig fout. Een paasmens durft geloven dat het leed dat mensen elkaar aandoen ooit moet wijken voor een wereld met meer begrip, solidariteit, vrede en rechtvaardigheid, gekoppeld aan de uitdaging om daar zelf iets aan te doen.

Paus Franciscus schrijft in *De vreugde van het evangelie* dat de verrijzenis geen feit is uit het verleden, maar een kracht tot leven die de wereld doordringt. En nog: "Het is zeker dat in de duisternis altijd iets nieuws begint te kiemen dat vroeg of laat vrucht zal dragen." Laat dat een aanmoediging zijn om al het negatieve niet over ons heen te laten rollen, maar om daadkrachtig te leven vanuit de overtuiging dat al het positieve dat tussen mensen gebeurt nooit tevergeefs zal zijn. We rekenen ook op jou om dat positieve te versterken!

Beste lezers,
in het volgende Don Bosco Magazine zal de nieuwe provinciaal Bart Decancq de pen van mij overnemen. Met hem, tot hiertoe de gedelegeerde voor de sociale communicatie in onze provincie en met Tim Bex en Anja Hoogeveen, de enthousiaste motoren van Don Bosco Media, was het altijd fijn samenwerken. Met grote waardering dank ik hen voor wat zij de voorbije jaren gerealiseerd hebben: dit magazine, de nieuwe website, de aanwezigheid op sociale media, de bekendmaking van het gedachtegoed van Don Bosco via diverse kanalen in de pers, de nieuwe huisstijl, enzovoort.

Ook jullie, de vele lezers van dit blad in Vlaanderen en Nederland, wil ik danken voor jullie interesse en voor de aanmoedigingen om door te gaan op de ingeslagen weg. Als leden van de brede beweging van mensen die Don Bosco en zijn project genegen zijn, zijn jullie een belangrijke pijler van het salesiaans charisma. Velen van jullie zijn gids en tochtgenoot voor kinderen en jonge mensen die het in onze jachtige wereld vaak niet gemakkelijk hebben om hun weg te vinden. Ik heb er alle vertrouwen in dat ons magazine ook in de toekomst een bron van inspiratie zal blijven voor ieder van jullie. Het moge jullie allen goed gaan, met Gods zegen.

colofon

Don Bosco magazine is een gratis driemaandelijke uitgave van de Salesiaanse Familie voor de beweging rond Don Bosco. Meer info op www.donbosco.be
Hoofredactie en redactie: Tim Bex, Anja Hoogeveen, Bart Decancq • **Vormgeving:** Revista (www.revista-media.be) • **Coverfoto:** Emy Elleboog •
Illustraties: Penelope Deltour • **Druk:** Van der Poorten nv Leuven • **Verantwoordelijke uitgever:** provinciaal Wilfried Wambeke, François Gaystraat 129 1150 Brussel
 • **Abonnement:** gratis aan te vragen bij dbmedia@donbosco.be (Vlaanderen) en info@donbosco.nl (Nederland). Uw persoonlijke gegevens zijn voor u ter inzage.
 Ze worden nooit aan derden doorgegeven en dienen enkel voor de verzending van Don Bosco magazine. **Giften:** voor Vlaanderen steeds welkom op Don Bosco Centrale vzw BE27 4272 1008 4573 en voor Nederland op Stichting Don Bosco NL88 INGB 0000 7140 05 met vermelding van 'Don Bosco magazine'.

19 **Opgemerkt**
 Miriam Bishar (24) vluchtte uit Syrië, maar nam 'prins van de opvoeding' Don Bosco mee in haar hart

6

Theatermaker Michael De Cock gaf tijdelijk les in Don Bosco Brussel

“Als je niet investeert in onderwijs, speel je met de toekomst”

11

BuLO Don Bosco Halle bestaat 50 jaar

“Buitengewoon onderwijs is meer dan ooit nodig”

16

David Tulimelli (41) leidde een vluchtelingenkamp in Zuid-Soedan

“Zolang ik leef, geef ik terug wat ik gekregen heb”

22

Straffe getuigenis van de 16-jarige Mila

“Soms zoveel pijn dat ik niet kon stoppen met huilen”

02 Column

04 Projecten in de kijker

Met 'School 4 School' echt impact maken

12 In beeld

Op inleefreis naar Madagaskar

14 Het getal

9 redenen om animator te worden bij Don Bosco

20 De link

Jozef Schops (100) en Tonny Heeren (99)

24 Reportage

vzw Re-Member benadert psychische kwetsbaarheid op een andere manier

27 Nieuws & afscheid

28 Het panel

31 Boekentip & webshop

32 Avondwoordje

Van links naar rechts: leerlingen Noémie, Aline, Amna, Zofia, Pauline en Elias.

Met 'School 4 School' echt impact maken

Dit schooljaar schreven maar liefst 595 klassen zich in voor het project 'School 4 School' van VIA Don Bosco. Onder hen ook klas 42 Moderne Talen van het RHIZO Lyceum OLV Vlaanderen in Kortrijk. Maar wat is 'School 4 School' precies en hoe wordt dit educatief pakket in de klas gebruikt? Projectcoördinator Isabel Persoons (VIA Don Bosco), leerkracht Jana Wylín en leerlingen Amna (15) en Pauline (16) vertellen er ons graag wat meer over.

Tekst en foto: Tim BEX

"School 4 School is een gratis educatief pakket van VIA Don Bosco dat scholen meeneemt in de wereld van solidariteit", legt Isabel uit. "Of het nu op Vlaamse bodem of ergens in Latijns-Amerika is: iedereen zou recht moeten hebben op dezelfde kansen. Aan de hand van dit pakket ervaren leerlingen hoe onrechtvaardig de wereld in elkaar zit en wat zij kunnen doen om hun steentje bij te dragen."

Iets wat leerlingen Amna en Pauline intussen ervaren hebben. "Tijdens een van de lessen 'mens in samenleving' voelden we hoe het is om minder te hebben", vertellen ze. "Onze klas werd opgedeeld in drie groepen. Leerlingen van de ene groep konden niet zien, die van een andere groep niet horen. De laatste groep kreeg geen enkele beperking. Oneerlijk dus ... Je kan wel raden wie won. Het is natuurlijk minder erg om onrechtvaardigheid tijdens zo'n opdracht te ervaren dan in de 'echte' wereld, maar je leert wel begrijpen

hoe het is om minder kansen te hebben." Jana vult aan: "Ik had de leerlingen bewust niet verteld dat bepaalde groepen meer nadelen zouden ondervinden dan anderen. Op die manier was de verbijstering bij de leerlingen groter. Het kwam duidelijk binnen."

Zelf actie ondernemen

Het pakket van 'School 4 School' houdt natuurlijk meer in dan een spel. "Van een sterk uitgewerkt lespakket tot promotiemateriaal: alles wordt kant-en-klaar aangeleverd", vertelt Jana. "Maar dé grote sterkte vind ik de opbouw die duidelijk aanwezig is. De leerlingen leren tijdens de lessen niet alleen bij over onrechtvaardigheid, maar ervaren het ook zelf. Daarnaast worden ze gestimuleerd om de handen uit de mouwen te steken."

Wat de leerlingen ook deden met hun solidariteitsacties op 27 april en 11 mei. "Onze klas organi-

seerde een wereldmarkt waarbij we een aantal gerechten uit verschillende landen serveerden”, knikken Amna en Pauline trots. “Elke leerling maakte een gerecht en deze verkochten we op school. Hoeveel geld we ingezameld hebben? Dat maakt eigenlijk niet veel uit. Al zou het maar om een paar euro gaan; zelfs daar helpen we mensen mee.” Isabel komt er enthousiast tussen. “Misschien ook leuk om te weten: gezien de Belgische overheid ook zijn duit in het zakje doet, heeft de impact van elke geschonken euro een waarde van vijf euro. Dat is dus goed nieuws!”

Geld dat door VIA Don Bosco gebruikt wordt om de wereldwijde onrechtvaardigheid op vlak van onderwijs aan te pakken. Voor de deelnemende klassen was er een prijs te winnen. “Al moet ik eerlijk toegeven dat ik onze klas te laat had ingeschreven”, bekent Jana. “Maar toen ik de leerlingen vertelde dat wij niet in aanmerking kwamen, reageerden ze niet teleurgesteld. Integendeel, ze waren nog steeds enorm enthousiast om hun project te verwezenlijken.”

Ook buiten de schooluren

Dat bevestigen de leerlingen. “Niet alleen dit project, maar het hele vak ‘mens in samenleving’ is een enorme meerwaarde. We leren bij over maatschappelijke thema’s en de samenleving. Waar we wiskunde na het lesuur ‘afsluiten’, leeft dit vak ook na de schooluren verder”, vertelt Amna. “Als ik thuis over school praat, gaat het bijna altijd over deze les”, voegt Pauline nog toe. Jana glimlacht. “Dat is fijn om te horen, hé! ‘Mens in samenleving’ is een nieuw vak waar de leerlingen leren over het leven, zeg maar. Ook voor mij is dit een verademing, want het is echt fijn om de leerlingen op een andere manier te leren kennen. Door diepgaande en open gesprekken bouw je een band met elkaar op. Het is dus niet alleen voor de leerlingen een verrijking, maar ook voor mij.” – ✨

Graag zelf deelnemen met je klas? Inschrijven kan via de QR-code. Vanaf volgend schooljaar is er ook een versie voor het lager onderwijs beschikbaar.

Heb je zelf een project dat je graag in de kijker wil zetten? Geef dan een seintje via dbmedia@donbosco.be

Kinderen met beperking welkom: “Niet focussen op verschillen”

DON BOSCO RIJSWIJK

Sinds 17 maart komen kinderen met en zonder beperking iedere vrijdag samen bij Don Bosco Rijswijk. Na eerdere succesvolle activiteiten voor doelgroepen zoals vluchtelingen en eenzame jongeren richt Don Bosco Rijswijk zich nu ook op kinderen met een beperking.

“Door samen tijd door te brengen, leren de kinderen van elkaar en worden verschillen minder belangrijk”, klinkt het. Elke week is er een ander thema en door gebruik te maken van vakmensen en vrijwilligers met ervaring zorgt Don Bosco Rijswijk ervoor dat elk kind zich welkom voelt.

Monopoly als aanzet voor open gesprek over kansarmoede

DON BOSCO HELCHTEREN

Zoals ieder jaar vond Don Bosco Helchteren het belangrijk om samen met de leerlingen stil te staan bij de betekenis van de vasten. “Er hangt een waardevolle boodschap vast aan deze periode en dat willen we ook laten voelen aan de leerlingen”, aldus de school. Dit jaar geen sponsorloop of

vastenvoettocht, wél een zelfgemaakt Monopolyspel. “Met grappige opdrachten, maar tegelijkertijd ook met impulsen die ervoor zorgden dat de leerlingen konden stilstaan bij bepaalde situaties uit het armoedeweb. Een open gesprek over kansarmoede was het resultaat.”

‘Talentenkamp’ zet de sterktes van ieder kind in de verf

DE STORMKERING

Tijdens de paasvakantie organiseerde De Stormkering, een afdeling van vzw Jeugdhulp Don Bosco Vlaanderen, een driedaags kamp in Eeklo. Het thema? Ontdek je talenten! “Kinderen van 7 t.e.m. 11 jaar, voor wie het in relatie gaan met andere mensen niet altijd makkelijk is, konden deelnemen”, vertelt

Tessa, verantwoordelijke van De Stormkering. “Het is onze uitdaging om de talenten van ieder kind in de verf te zetten. Op die manier zetten we in op een grotere weerbaarheid en leren we om op een fijne en sociale manier met elkaar om te gaan.” In de zomervakantie zal er een tweede kamp plaatsvinden.

Theatermaker Michael De Cock gaf tijdelijk les in Don Bosco Brussel

“Als je niet investeert in onderwijs, speel je met de toekomst”

Het lerarentekort is en blijft een razend actueel thema, maar ook tijdens de Covid-periode zaten heel wat directies al met de handen in het haar. Ook in Don Bosco Brussel was dat het geval. Daarom stuurde voormalig directeur Dirk Kerckhoven eind december 2020 een licht wanhopige mail naar Michael De Cock, artistiek leider van de Koninklijke Vlaamse Schouwburg (KVS) in Brussel. Wie weet kon hij wel helpen...

Tekst: Tim BEX
Foto's: KVS en Fred DEBROCK

‘Beste Michael, ik kom met een wellicht ietwat ongewone vraag bij u. Sinds september zijn we op zoek naar een leraar Nederlands-Engels voor de eerste graad. Wie wil er immers lesgeven in Brussel? In een school met zo’n uitdagende doelgroep. Ik kan me voorstellen dat het voor vele van uw collega’s niet vanzelfsprekend is gezien de Covid-context. Mocht een van hen zin hebben om Nederlands te geven aan 12- tot 14-jarigen, is hij of zij welkom.’

Het is slechts een fragment uit de mail die Dirk eind december naar Michael verstuurde. “Interessant”, dacht laatstgenoemde en nog geen maand later stonden verschillende artiesten van de KVS les te geven aan een klas vol pubers.

Jij bent artistiek leider van de KVS, maar ook regisseur, schrijver, theatermaker en acteur. Zo kunnen mensen je onder meer kennen van de tv-programma’s Thuis, Flikken of Witse.

“Dat was mijn tweelingbroer. (lacht) Neen hoor, ik heb goede herinneringen aan die periode. Maar op dit moment ben ik vooral theatermaker en artistiek leider van de KVS. Dat laatste betekent dat ik sinds 2016 het artistieke programma van de KVS, een van de drie stadstheaters in Vlaanderen, uitstippel. Zo ben ik bezig met de programmatie, stuur ik het huis aan, ben ik lid van de artistieke staf, schrijf ik dossiers, enzovoort. Uiteraard doe ik dat alles niet alleen. Maar die job staat los van mijn eigen artistiek werk. Meestal maakt een artistiek leider ook zelf theater, maar dat is zeker geen must. Ik doe dat dus wel.”

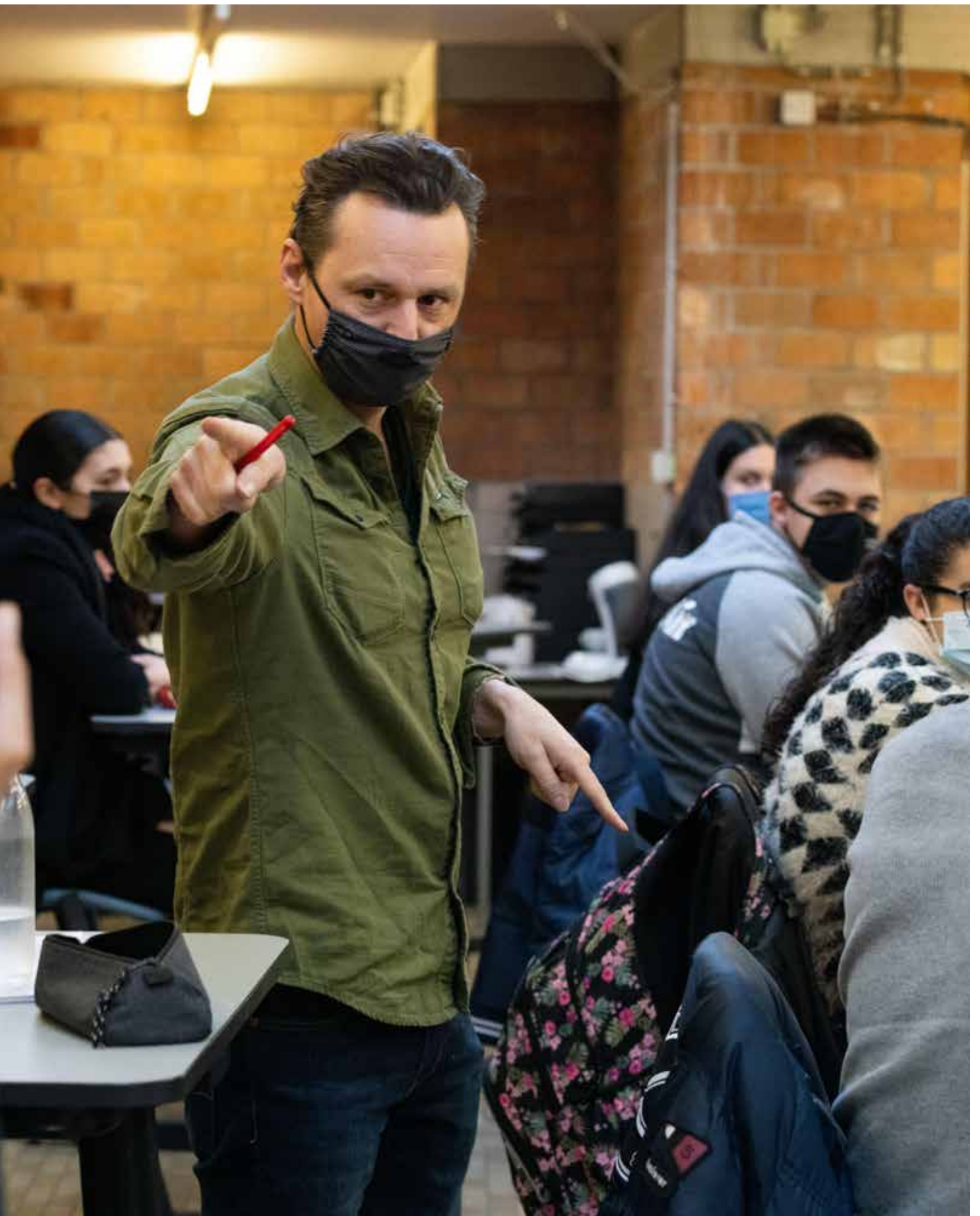
Voor wie jouw werk niet kent, hoe zou je dat het best kunnen omschrijven?

“Daar moet ik even over nadenken. Ik denk dat ik tracht - op welke manier dan ook: van kinderboek tot toneelspel - om de fundamentele eenzaamheid van de mens te tonen, en als keerzijde de hunkering naar liefde en grenzeloze samenhang die ons soms over-

komt. Het mooiste wat er is. Daarnaast vertrek ik meestal vanuit een bestaand repertoire. Ik heb vroeger literatuur gestudeerd, dus het verhalende element vind ik erg belangrijk. De laatste jaren herwerk ik vooral romans waarbij de politieke en sociale context een belangrijke rol spelen. Vroeger stond migratie ook vaak centraal, maar ik merkte dat er steeds meer andere theatermakers met die thematiek bezig waren en dat ook beter deden. Mijn stijl? Nogal Vlaams. Dat mag je als positief opvatten, want het Vlaams theater heeft een vrij goede reputatie. Ik zou mijn voorstellingen hedendaagse creaties noemen. Hedendaags repertoiretooneel, zeg maar. Momenteel werk ik in Barcelona samen met Carme Portaceli aan een stuk over het Europa van de zestiende eeuw; een periode waarin het humanisme opkomt en waarin de pest en godsdienstoorlogen domineren. We volgen een man die op een kruispunt in zijn leven komt. Als atheïst wordt hij veroordeeld tot de brandstapel, waarna hij beslist zichzelf van het leven te beroven. Voor hem de ultieme vrijheid ...”

Neem jij je eigen acteurs en team dan mee naar Barcelona?

“Neen, ik heb maar twee mensen uit ▶

De leerlingen van Don Bosco Brussel gingen meermalen op bezoek in de KVS.

Vlaanderen mee, voor de rest werken we met een volledig Catalaans team. Wel met de nodige meerstemmigheid en gelaagdheid. Wat ik daarmee wil zeggen? Ik houd van verschillende perspectieven. Je zal in mijn voorstellingen niet snel enkel vijf witte mannen op het podium zien. Ik cast op diversiteit, iets wat ik heel belangrijk vind. Voor mij is diversiteit een ongelooflijke meerwaarde, een verrijking. Dat zeg ik niet om er romantisch over te doen, hoor. Ik voel in Brussel gewoon dagelijks die meerwaarde. Volgens mij werk je daar

niet in een ‘moeilijke context’, zoals vaak gezegd wordt, maar net in een spannende samenstelling van de maatschappij. Iedereen kan elkaar daar aansteken en verrijken.”

In Don Bosco Brussel heeft 90% van de kinderen een migratieachtergrond. Speelde dat mee om in te gaan op Dirk zijn vraag?

“Niet echt. Voor mij zijn dat gewoon kinderen. Welke kinderen, dat maakt niet uit. Voor mij kwam die mail simpelweg op een ideaal moment. Waarom? Als KVS kregen we subsidies,

maar onze artiesten mochten niet werken. Een vreemde situatie. Ik was dus volop aan het brainstormen over wat we konden doen: spelen in scholen, spelen in ziekenhuizen ... Ik wist het niet goed. Toen kwam de mail van Don Bosco Brussel als een soort van verlossing. Ik was blij dat er iemand zo gek was om die vraag te durven stellen. Iemand die ons niet alleen wilde inschakelen om schoolvoorstellingen te komen spelen, maar om effectief voor de klas te staan. Op die manier konden onze artiesten een aantal maanden werken in het onderwijs, een sector die me nauw aan het hart ligt, en was het lerarentekort in Don Bosco Brussel tijdelijk opgelost. Bij ons was er een gebrek aan werk, in Don Bosco Brussel een gebrek aan leerkrachten. Eén plus één is twee, zeker?”

“De mail van Don Bosco Brussel kwam als een soort van verlossing”

Artiesten die voor de klas staan. Wat moet ik me daarbij voorstellen?

“Een geslaagd pilootproject! (*lacht*) Ik moet zeggen dat Dirk zijn aanpak ons ook wel hielp. Toen ik hem vroeg of we ons aan de leerplannen moesten houden, zei hij: ‘Nee, doe jullie ding! Laat de leerplannen voor wat ze zijn.’ Daardoor hadden wij de vrijheid om ons ding te doen. Wat mij vooral opviel, is hoe onze verschillende manieren van lesgeven voor een complementair geheel zorgden. Ikzelf gaf nogal ‘old-school’ les: kennisoverdracht waarbij ik babbelen en de leerlingen moeten luisteren. Lisette (*Lisette Ma Neza, dichteres*) ging meteen met de leerlingen aan de slag. Discipline was bij haar minder belangrijk, maar dat vond ze niet erg. Lisette is zelf ook nog maar 25 jaar en heeft broers en zussen van die leeftijd. Zij staat dus veel dichterbij de jongerenwereld. Wim (*Wim Vandekeybus, choreograaf*) begon dan weer meteen te bewegen en dansen met die gasten.”

Wat moet ik mij inhoudelijk bij de lessen voorstellen?

“Van alles. In mijn eerste les vroeg ik de leerlingen wat er allemaal nodig was om theater te maken en dat op het bord te komen schrijven. Acteurs, elektriciens, een communicatieteam, enzovoort. Het hele bord stond vol. Dat was ook mijn doel van die eerste les. Hen duidelijk maken dat ieder van hen in het theater zou kunnen werken als hij of zij dat zou willen. Of je nu hout, mechanica of Latijn studeert: je kan in het theater werken. Dat kan jouw wereld zijn als het je interesseert. Daarna was er een goede opeenvolging. Ik gaf vier à vijf lessen over theater, de Grieken en de Romeinen, de betekenis van thuis en identiteit ... Lisette liet hen aanvullend zelf over

“Ik heb een grote liefde voor het onderwijs: het is het begin van alles”

hun leven schrijven en met Wim bewogen ze dan weer rond die thema's. Gerardo (*Gerardo Salinas, dramaturg*) maakte dan weer met iedereen een persoonlijke playlist. Eigenlijk kregen de leerlingen dus – meer onbewust dan bewust – een volledig geïntegreerd pakket.”

Een heel andere manier van werken voor de leerlingen, lijkt me.

“Niet alleen voor de leerlingen, ook voor ons. In de eerste fase werden wij als artiesten uit onze comfortzone getrokken en naar de school gestuurd, in een volgende fase kwamen de

leerlingen dan weer in onze comfortzone terecht tijdens een voorstelling. En in de laatste fase kwamen de leerlingen na heel dit traject zelf op de scène te staan. Prachtig toch? Als het aan mij ligt, moeten zo'n trajecten steeds vaker in scholen opgestart worden. Lisette is daar nu in Don Bosco opnieuw mee bezig. Ik droom ervan om bij de KVS tien à vijftien artiesten te hebben die dat in pakweg drie scholen tegelijkertijd doen. Als iedere artiest dan ook nog eens drie collega-artiesten meeneemt, heb je zo'n dertig artiesten die in de scholen bezig zijn en honderden leerlingen die

hun moment op de scène kunnen beleven. Dit project was dus wel een eyeopener. Nu proberen we bij de KVS steeds vaker op dit soort constructies in te zetten binnen de artistieke loopbaan.”

Cultuur naar de jongeren brengen in plaats van omgekeerd. Voel je dat dat werkt?

“Ik wil het ook niet te romantisch voorstellen. Als we in die hele klas de interesse van drie of vier leerlingen hebben kunnen opwekken, is dat goed. Het blijven ook kinderen van 12 tot 14 jaar, hé. Je moet niet verwachten dat zij gaan zeggen hoe geweldig ze het vonden. Maar soms zie je wel dat bepaalde dingen aanslaan. Ik geloof dat deze manier van werken een verschil kan maken.”

Je vertelde eerder dat onderwijs je nauw aan het hart ligt. Vertel eens.

“Mijn beide ouders waren leerkracht, net als mijn broer en zus. Daarnaast heb ik zelf een aggregaat behaald (*een pedagogisch diploma dat iemand de bevoegdheid geeft om bepaalde vakken te onderwijzen*). Laat ons zeggen dat ik dus een groot deel van mijn leven in een leraarskamer heb gewoond. (*lacht*) Elke dag was ik getuige van gesprek-

“Mijn boodschap aan de jongeren? Vind je passie en dan kan alles!”

ken over het onderwijs. Mede daardoor heb ik een grote liefde voor het onderwijs ontwikkeld. Het is het begin van alles!”

Hoe kijk jij naar de evolutie van het onderwijs in Vlaanderen?

“Met lede ogen. Ik vind het dramatisch. Er moet geïnvesteerd worden in onderwijs. Niet alleen met hard geld of loonsopslag, maar met zorg. Als je niet investeert in onderwijs, speel je met de toekomst. Je kan toch niet wensen dat de kinderen van vandaag minder kansen krijgen dan vroeger? Ik vind het bijzonder pijnlijk om te zien hoe we qua aanpak van en qua visie op onderwijs te weinig evolueren. Dat je nu nog discussieert over hoofddoeken op school of ‘geen leerkrachten vindt’... Vind manieren! Gewoon doen. Aanvaard dat bepaalde zaken vandaag de dag anders gebeuren! Zeker in grootsteden moet er ook gekeken worden naar rolmodellen uit diverse

gemeenschappen. Je moet die mensen voor de klas krijgen. Dat is geen vrijblijvendheid, maar een must. Maar dat is niet alleen in het onderwijs zo hoor, in de pers en andere sectoren is dat het geval. Nieuwsredacties die nog volledig bestaan uit witte mannen ... een schande. Daar heb ik geen andere woorden voor. Deze maand komt mijn nieuw boek ‘Alleen verbeelding kan ons redden’ uit. Dat gaat daar ook over: politiek, diversiteit, cultuur, ... Eind mei ligt het in de winkel.”

Dan komen we automatisch weer bij diversiteit.

“Klopt. Zoals ik daarnet al zei: diversiteit is geen last, maar juist een meerwaarde! Bij de KVS, en bij uitbreiding in de culturele sector, hebben we die stap wél al gezet en dat spreekt ook aan. De culturele sector is aan het heropleven en in Brussel trekken we ook een jong publiek aan. Hoe dat komt? Je krijgt in je publiek volgens wat je programmeert. Door jong te programmeren – ik denk bijvoorbeeld aan poetry slam (*een moderne vorm van voordracht van poëzie*) – krijg je een ander publiek dan bij pakweg een klassiek theaterstuk. In de culturele sector zijn stappen gezet die in andere sectoren helaas nog niet gezet zijn.”

Als je nog advies zou mogen geven aan de jongeren van vandaag, wat zou dat dan zijn?

“Hetzelfde als wat ik tijdens die eerste les aan de leerlingen vertelde: alles kan! Theater kan iets voor jou zijn. Alles kan iets voor jou zijn. Vind je passie en dan kan alles!” – ✨

Michael duikt met de leerlingen in de wereld van het theater.

Op zaterdag 22 april vierde BuLO Don Bosco Halle haar 50-jarig bestaan met een groots feest. “Don Bosco hield van vieren, wij doen daar als volgelingen graag aan mee”, lacht directrice Agnes Luyckx. Toch stond niet alleen het vieren centraal: “We vinden het enorm belangrijk om te tonen wat het buitengewoon onderwijs juist inhoudt.”

Tekst: Tim BEX

Buitengewoon onderwijs is meer dan ooit nodig

“Buitengewoon onderwijs is meer dan ooit nodig.” Meteen een stevige uitspraak van de directrice. “We zien hier leerlingen binnenkomen zonder zelfvertrouwen, met faalangst en met het gevoel dat ze meerdere jaren hebben verloren in het gewone basisonderwijs”, duidt Agnes. “Hoe dat komt? Niet omdat onze collega’s in het basisonderwijs het niet goed doen, wel omdat de juiste middelen daar niet aanwezig zijn. De besparingen in het onderwijs hebben namelijk grote gevolgen. In onze school werken we volgens een totaal andere structuur en insteek dan in het gewone basisonderwijs. ‘Liefde moet je voelbaar maken’, zei Don Bosco ooit. Die uitspraak leeft hier meer dan ooit. Wij willen samen met onze 127 leerlingen en 32 personeelsleden de berg beklimmen.”

Multidisciplinair team

Getallen waar Agnes op hamert. “Het mooie werk dat BuLO Don Bosco Halle verricht, is de verdienste van ons hele team dat werkt met grote passie en stielkennis”, aldus de directrice. “De verbondenheid met de kinderen staat bij ons centraal. Daarnaast werken wij met een multidisciplinair team. Naast klastitularissen werken hier dus ook kinesisten, logopedisten, een orthopedagoge, BLIO-leerkrachten (Bijzondere Leerkracht Individueel Onderwijs), leerkrachten muzische vorming en leerkrachten L.O. Dat is voor mij dé sterkte van het buitengewoon onderwijs. Wij hebben hier de middelen en de expertise om in te spelen op de noden van ieder kind.”

Want die noden zijn er. BuLO Don Bosco Halle werkt voornamelijk met kinderen met het attest basisaanbod type

1 en type 8. “Dat zijn voornamelijk kinderen met leerstoornissen, leerproblemen of een lichte mentale achterstand”, verduidelijkt Agnes. “Deze kinderen komen meestal bij ons terecht omdat de draagkracht in het gewone basisonderwijs bereikt is. Ze hebben een laag welbevinden en krijgen faalangst. Iets tien keer opnieuw uitleggen of bepaalde oefeningen aanpassen, heeft dan geen nut. Het gaat hier over een heel ander probleem: het niet begrijpen. Een kind moet eerst zijn eigen lichaam en manier van denken begrijpen. In het Buitengewoon Lager Onderwijs is dát de benadering. Er wordt voor ieder kind op maat en op eigen tempo gewerkt.”

Drempel

Een aanpak die loont, maar die te vaak ondergewaardeerd blijft. “Voor ouders is het vaak een moeilijke beslissing om hun kind naar het buitengewoon onderwijs te sturen”, betreurt Agnes. “Nochtans zijn de slagzinnen die op onze oudercontacten terugkomen: ‘mijn kind is een ander kind geworden’ en ‘mijn kind is nu gelukkig’. Oud-leerlingen komen hier regelmatig binnengewandeld en ook op ons jubileumfeest zat het vol. Dat is toch een teken dat het hier vrij goed moet zijn geweest? ‘Het tweede thuis’-gevoel zoals een van onze leerlingen onlangs nog getuigde.” –

Wij gingen in gesprek met de leerlingen en het multidisciplinair team van BuLO Don Bosco Halle. De volledige reportage kan je op onze website vinden.

Op inleefreis naar Madagaskar!

Van 30 maart tot 14 april gingen negen leerlingen uit de derde graad van Don Bosco Groot-Bijgaarden samen met drie leerkrachten op reis naar het tropische Madagaskar. Niet alleen om van de zon te genieten, maar vooral om te leren van en over hun partnerschool: het Centre de Formation Technique et Professionnelle in Majunga, een school van de Zusters van Don Bosco. In samenwerking met VIA Don Bosco genoten de leerlingen vooraf van een uitgebreide voorbereiding en kennismaking. Daarnaast werden er ook verschillende videogesprekken gehouden om thema's zoals klimaat, onderwijs, mensenrechten en diversiteit te bespreken. Ook ter plaatse werd het programma mee uitgewerkt door de leerlingen: van schoolbezoeken tot toeristische uitstappen en culturele evenementen. De leerlingen werden zelfs uitgenodigd om deel te nemen aan vieringen rond Pasen. Benieuwd naar meer foto's? Die kan je vinden op het Instagramaccount @madagaskardbgb.

Met bijna 500 zijn ze: de jongeren die zich bij Don Bosco als animator op een speelplein inzetten of vakantieactiviteiten organiseren. Maar waarom doen ze dat? Hun vakantie 'opofferen' terwijl er zoveel andere leuke dingen te doen zijn. Wel, da's heel eenvoudig ...

Tekst: Tim BEX

9 redenen om animator te worden bij Don Bosco

1 Onvergetelijke avonden

Denk je dat het speelplein niet meer leeft na sluitingsuur? Fout! Op ieder speelplein van Don Bosco wordt er ook 'na de uren' nog een avondactiviteit gepland. Een groot spel, een leuk vormingsmoment, een kampvuur, een avondwoordje ... alles kan. En het handigste van alles? Je kan soms gewoon blijven slapen.

2 De glimlach van een kind

Heel wat kinderen brengen tijdens de zomervakantie hun dagen door op een speelplein of komen bij Don Bosco genieten van allerlei vakantieactiviteiten. En zeg nu zelf: wat is er leuker dan een kind op het einde van de dag te zien vertrekken met een gelukkig gevoel en een brede glimlach op zijn of haar gezicht?

Het hoogtepunt van het 'animator zijn': Sjoefoemi. Dit tweejaarlijks weekend voor alle animatoren en verantwoordelijken van de speelpleinen en vakantieactiviteiten van Don Bosco is ons moment om 'dank je' te zeggen. Dit weekend staat in het teken van ontmoeting, uitwisseling, plezier en ontspanning en je krijgt er de ideale kans om enthousiaste leeftijdsgenoten te ontmoeten.

8 Jezelf zijn

Kinderen en jongeren zijn vaak angstig of terughoudend om zichzelf te tonen. Bang voor pesterijen of oordelen. Bij Don Bosco - niet alleen op onze speelpleinen - vinden we het uiterst belangrijk om een veilige omgeving te creëren. Je mag hier gewoon jezelf zijn. Je hoeft je dus niet te schamen voor je 'rare' karaktertrekken, je zal sowieso gewaardeerd worden voor wie je bent.

7 Groeiproces

Het is niet alleen geweldig om je vrijwillig in te zetten, het levert vaak ook iets op. Je zal merken dat je zelf groeit in je omgang met jongeren en andere mensen. Je leert verantwoordelijkheid nemen, komt soms voor moeilijke keuzes te staan, enzovoort. Het is dan ook niet verwonderlijk dat werkgevers deze ervaring later graag op je cv zien staan.

6 Het hele jaar door

Het hoogtepunt van iedere speelplein- of vakantiewerking is natuurlijk de zomervakantie, maar ook tijdens de rest van het jaar staan er heel wat activiteiten gepland. Zo organiseren sommige jongerenwerkingen een eefestijn of een quiz, op andere momenten staan er dan weer een kerstfeestje, een weekend of een paintballsessie gepland.

5 Weet je nog ...

Op het speelplein worden herinneringen gemaakt! Fijne momenten die je je binnen tien jaar nog steeds levendig zal herinneren. Een geniaal spel met de kinderen of een totaal out-of-the-box-idee met je mede-animatoren. Geloof je het niet? Vraag het dan maar eens na bij enkele oud-animatoren. Ze zullen het allemaal bevestigen!

4 Zot, zotter, zotst

Acteren, verkleeden, zingen, dansen, gekke bekken trekken ... Wie wil dat nu niet doen? Op onze speelpleinen krijg je de kans om eens hélemaal uit je dak te gaan! Dat is wat moeilijker op school of op het werk, toch? Op zot doen staan geen grenzen en dat maken we bij Don Bosco helemaal waar.

3 Vrienden voor het leven

Het klinkt cliché, maar als animator maak je in de zomer heel wat nieuwe vrienden. Ook bij Don Bosco ontstaan er vriendschappen voor het leven. Dat komt onder meer door de leuke groeps sfeer die er tussen de animatoren is! Zo'n week beleven, zorgt voor heel wat memorabele herinneringen.

Zo'n tien jaar geleden veranderde het leven van de Indische salesiaan David Tulimelli - beter gekend als Tuli - drastisch. Hij is op dat moment missionaris in Zuid-Soedan, waar hij als parochiepriester en als directeur in een secundaire school werkt. Wanneer hij op zondagavond 15 december 2013 de poort van de gemeenschap opent, kan hij zijn ogen niet geloven.

Tekst en foto's: Tim BEX

David Tulimelli (41) leidde een vluchtelingenkamp in Zuid-Soedan

“Zolang ik leef, geef ik terug wat ik gekregen heb”

“Toen ik de deur opende, stonden er opeens twee- à drieduizend mensen voor onze poort. Bijna uitsluitend vrouwen en kinderen. Op de vlucht voor de oorlog.” Diezelfde avond was de hel losgebarsten in de naburige stad. De oorlog in Zuid-Soedan werd steeds heviger en mensen moesten wel vluchten. “De stad lag op zo'n vijf kilometer van de gemeenschap van de salesianen”, vertelt Tuli. “Relatief moeilijk bereikbaar, maar dat schrok hen niet af. Toen zij met duizenden voor onze poort stonden, wist ik dat ik hen moest helpen en opvang moest bieden.” Een kleine beslissing met grote gevolgen. In amper een paar dagen tijd werd het domein getransformeerd in een vluchtelingenkamp voor bijna 20.000 vluchtelingen. Tuli kwam aan het hoofd te staan. “Het was een

harde tijd”, blikt hij terug. “Ik heb veel getwijfeld, maar altijd teruggedacht aan mijn eigen jeugd.”

Daarvoor moeten we terug naar India. Tuli groeit op als hindoe en maakt met zijn familie deel uit van een van de lagere groepen van de bevolking. Onderaan de sociale ladder, zeg maar. Hij gaat naar een katholieke school en komt daar voor de eerste keer in aanraking met de Salesianen van Don Bosco. “Naast onze school was een seminarie. Daar zag ik de salesianen voor het eerst”, legt Tuli uit. “Zij waren anders dan andere priesters, dat zag ik meteen. Zij hielden zich ook bezig met de lagere klasse, met de arme kinderen. De salesianen keken niet naar sociale status of religie. Zij gingen voorbij die grenzen. Als kind

leerden wij altijd dat er een afstand moest zijn tussen de priester en het volk. Opeens zag ik salesianen spelen met arme hindoe-kinderen. ‘Dit zijn andere mensen’, dacht ik toen. De deur stond altijd open voor de arme kinderen.”

‘Vader’ Jan Lens

Eén van die salesianen was missionaris Jan Lens (+ 2014) uit Antwerpen. “Jan is nog steeds een soort van vader, zelfs een God voor mij”, meent Tuli. “Hij heeft ervoor gezorgd dat ik salesiaan wilde worden en gaf me tal van tips om een goede missionaris te zijn.” Want Tuli wist meteen dat hij missionaris wilde worden. “Ik hoorde als kind vele verhalen van missionarissen en was vooral geïnspireerd door de keuze van Jan. Hij liet al zijn

“Ik streef niet naar een wereld vol christenen, wel naar een wereld vol menselijkheid”

comfort achter, leerde onze taal, deed de mis in onze taal en belandde zelfs in de gevangenis. Hij liet alles achter om een van ons te worden. ‘We kiezen niet waar we geboren worden, maar we moeten er alles aan doen om de wereld een betere plaats voor iedereen te maken.’ Die woorden van *vader Jan* heb ik altijd onthouden.”

Exact wat Tuli wilde doen in Zuid-Soedan. “*Vader Lens* hielp mij in het verleden en nu was het mijn moment om iets terug te doen. Ik volgde mijn hart en liet me leiden door God. Ik zag God in de arme mensen, zoals Jan dat ook in mij zag. Ik ben geen missionaris geworden om mensen te overtuigen van het christendom”, legt hij uit. “Gedurende mijn tijd in Zuid-Soedan heb ik niemand gedwongen om zich te

laten dopen of geprobeerd om iemand te bekeren. Ik streef niet naar een wereld vol christenen, wel naar een wereld vol menselijkheid. Ik wil voor andere mensen zijn wie Jan voor mij was. Religie maakt daarbij niet uit. Dat voelden de mensen in het vluchtelingenkamp ook. Eerst waren ze achterdochtig: ‘Moeten we die katholieke priester wel vertrouwen?’, maar al snel begrepen ze wie ik was en wat mijn doel was: ‘Hij wil ons niet bekeren, maar helpen.’”

Al liep dat niet van een leien dakje, want ook in het kamp werden verschillende culturen en religies verenigd. “Het kamp bestond voor 90 à 95 procent uit vrouwen en kinderen”, vertelt Tuli. “Vrouwen en kinderen met andere religies, rituelen, culturen, ▶

Wie is David Tulimelli?

- » 41-jarige salesiaan afkomstig uit India
- » missionaris die momenteel in Oud-Heverlee woont
- » stond aan het hoofd van een vluchtelingenkamp in Zuid-Soedan

► enzovoort. Bij velen van hen heerste de idee dat hun stam en religie groots was en dat de rest slecht was. Dat wilde ik zo snel mogelijk aanpakken. We zijn geen stammen of religies, maar mensen. Al deze vrouwen hadden tal van trauma's te verwerken: het verlies van hun man, verkrachting of zelfs verkrachting van hun kinderen. Ik probeerde hen te verenigen vanuit dit verbindende element. Trauma heeft hen samengebracht.”

Oorlogscultuur

Wat begon met het uitdelen van voedselpakketten groeide al snel uit tot een structureel geheel waarbij

educatie centraal stond. “Voor ik in Zuid-Soedan aankwam, had ik nog nooit een wapen gezien”, legt Tuli uit. “Ook voor mij was dit dus een hele cultuurshock. Op een dag speelden we met de kinderen een toneeltje. Allemaal pakten ze bamboestokken om er wapens van te maken. Allemaal wilden ze soldaat zijn. Oorlog stond centraal in dit land. Toen kwam bij mij het besef dat we méér moesten doen. We moesten deze mensen niet alleen voeden, maar vooral scholing geven. Zo onstonden stap voor stap verschillende initiatieven: naailessen, juwelen maken, een bakkerij, enzovoort. Maar vooral de kinderen moesten naar school. Dat was voor mij het belangrijkste. Kinderen niet naar school = kamp verlaten. Streng, maar ik probeerde op lange termijn te kijken. Deze mensen moesten niet alleen de oorlog overleven, ze moesten ook iets hebben om na de oorlog een nieuw leven te beginnen.”

Stap voor stap werd deze visie duidelijk. Toen Tuli het kamp in 2018 verliet, was de dank dan ook groot. “Een aantal vrouwen hadden zich verenigd om schoenen voor mij te

kopen. Ik wilde ze niet aannemen, maar ze verplichtten me. ‘Wat we waren tegenover wat we nu zijn, is dankzij u’, klonk het. In 2021 ging ik nog eens op bezoek in het kamp. Een van de meisjes die ik toen geholpen had, had haar kind Tuli genoemd. Later vernam ik dat er zeker zo’n twee- à driehonderd vrouwen waren die hun kind Tuli of David hadden genoemd.”

De ‘echte’ Tuli blikt met een warm hart terug op zijn tijd in Zuid-Soedan. “Al deze ervaringen deden me inzien dat God zijn eigen plan met me heeft. Ik hoorde tragische verhalen en maakte pijnlijke dingen mee, maar heb ook veel positieve verandering gezien”, besluit hij. “Ik kijk niet naar kleur, ras, geslacht, stand of gewicht. Ik kijk naar de mens. Toen ik niemand was, ben ik dankzij vader Lens iemand geworden. Nu geef ik terug wat ik gekregen heb. Hoe lang? Zolang ik leef. Ik geef dat ook door aan kinderen: ‘Mijn hulp krijg je gratis, maar doe later hetzelfde.’ De druppel van Jan Lens redde mij, nu wil ik zelf die druppel zijn. En als al deze kinderen ook zelf zo’n druppel worden, kunnen we ooit een oceaan met goedheid vullen.” – ✝

“Zo’n 200 à 300 vrouwen hebben hun kind uit dankbaarheid Tuli genoemd”

Miriam (24) vluchtte uit Syrië, maar nam Don Bosco mee in haar hart

“In het oratorio van Kafroun werd ik verliefd op Don Bosco”

“Vluchten naar Nederland was een moeilijke beslissing voor ons als gezin. Als kind ging ik wekelijks naar Don Bosco in Aleppo, waar mijn vader een actieve rol vervulde. In dat oratorio begon mijn reis met Don Bosco. Hoe meer ik over hem leerde, hoe meer bewondering ik voor hem kreeg. Later heb ik de animatorcursus gevolgd in Kafroun, waar ik gefascineerd raakte door de drie pijlers - hartelijkheid, redelijkheid en geloof - van Don Bosco's preventieve aanpak. Ik leerde dat die drie zaken onlosmakelijk aan elkaar verbonden zijn in de opvoeding. Daar in het oratorio van Kafroun werd ik verliefd op Don Bosco en leerde ik wat hij bedoelde met 'echte vreugde zit in het geven'.

Ik ervaarde vanbinnen zoveel blijdschap als ik de kinderen leerde over God en Zijn liefde voor hen.”
 “In het Arabisch noemen we Don Bosco ook wel 'Amir al Tarbiyé'. Dat betekent 'prins van de opvoeding'. Een terechte titel, want Don Bosco leerde mij al vroeg dat opvoeden begint in je hart en dat elk

kind unieke talenten heeft. In Kafroun keek ik naar al die verschillende kinderen en hoe ik hun talenten kon gebruiken in het team. Als er een kind was dat hard praatte en daardoor wat irritatie opwekte bij de rest, dan liet ik juist dát kind de leiding nemen bij een wandeltocht. Het bleek een perfecte leider, want iedereen kon hem verstaan. Zo moedigde ik alle kinderen aan om hun talent te ontwikkelen.”

“Toen de oorlog in Syrië begon, hebben we veel (alleenstaande) kinderen opgevangen in het oratorio. De solide basis die ik als kind had gekregen bij Don Bosco zorgde ervoor dat ik tijdens de oorlog staande kon blijven. Ik ondervond in de praktijk wat Don Bosco mij had geleerd: dat moeilijke omstandigheden je karakter vormen. Om mij heen zag ik de blijdschap op de gezichten van de Salesiaanse Familie. Natuurlijk waren we bang, maar in ons hart leefde de vrede van God. Zo werd het oratorio van Don Bosco een plaats van vreugde, ondanks de oorlog.”

“Don Bosco zei altijd dat jongeren zijn hart hadden gestolen, maar ik zeg vaak tegen Don Bosco dat hij mijn hart heeft gestolen. Wat ik van hem heb gekregen, wil ik ook graag weer uitdelen bij Dream of Don Bosco. Daar komen veel kinderen en jongeren met een Syrische of Irakese achtergrond. We geven elke week online catecheselessen aan kinderen en organiseren jongerenkampen in Assel. We leren hen dat een actieve houding helpt om beter te integreren in de Nederlandse cultuur. Zo willen we goede burgers en goede christenen zijn in de samenleving, zoals Don Bosco ons dat leerde. Mijn wens is dat de salesiaanse beweging nog veel groter wordt en dat we samen Don Bosco's missie mogen vervullen: jongeren een thuis bieden en hen dichter bij God brengen.”

Miriam Bishar vluchtte zeven jaar geleden met haar ouders vanuit Aleppo naar Nederland. In Syrië was zij al actief bij Don Bosco in Aleppo en Kafroun. Nu zet zij zich in als vrijwilliger bij Dream of Don Bosco, een stichting die zich onlangs heeft aangesloten bij Don Bosco Werken Nederland.

Tekst en foto's: Anja HOOGEVEEN

“Ik ben Jozef Schops, sinds 2 april 100 jaar oud en daarmee de oudste salesiaan van Vlaanderen. 72 jaar geleden - in 1951 - werd ik tot priester gewijd. Een beslissing die ik me nooit beklaagd heb. Sinds de dag dat ik salesiaan ben geworden, ben ik altijd een gelukkig mens geweest en ik ben nog steeds gelukkig! Oké, je krijgt wel eens te maken met minder aangename ervaringen of bent soms wel eens ziek, maar ik zou mijn leven meteen willen overdoen. Mijn loopbaan als salesiaan begon in het Don Bosco-college Hechtel, waar ik één jaar leerkracht was. Daarna gaf ik meerdere jaren les in het Don Boscollege Kortrijk om uiteindelijk terug te keren naar Hechtel. Dit keer niet als leerkracht, maar als catechist, een functie die nu niet meer bestaat. Laat ons zeggen dat ik me bezighield met de pastorale vorming van jongeren. Na vier inspirerende jaren ruilde ik Hechtel opnieuw in voor Kortrijk. Ik werd er studie leider bij de late roepingen. Uiteindelijk trok ik via Heverlee naar Vremde, waar ik met pensioen ging. Als salesiaan heb

Jozef Schops

ik fantastische momenten beleefd. Of dat nu als priester, leerkracht, catechist of ‘sociaal werker’ was. Tussen de jongeren staan, blijft voor mij enorm waardevol. Als ik terugblik op mijn intussen toch al lange leven als salesiaan, zie ik dat ook als mooiste moment. Niet één specifiek gebeuren, maar al die momenten waarop je voelt dat je de jongeren mee hebt, dat je voelt dat ze je vertrouwen. Die momenten geven voldoening. Je beseft dat je iets doet waarvoor je je geroepen voelt. Dat is heel betekenisvol. Nu sta ik vanzelfsprekend minder vaak tussen de jongeren, maar nog steeds vind ik dát het meest waardevolle. Dat zou ik ook willen meegeven aan opvoeders van nu: laat jongeren gewoon zichzelf zijn; de kunst bestaat erin hun vertrouwen te winnen. Ik kreeg voor mijn verjaardag nog felicitaties van oud-leerlingen uit een ver verleden. Dat doet iets met me. Nog een laatste tip: als je niet tevreden bent met het gedrag van de jongeren, wordt dan niet te snel boos, maar heb geduld met hen.”

“Ik ben Tonny Heeren, sinds 13 februari 99 jaar oud en daarmee de oudste salesiaan van Nederland. Mijn ouders waren gelovige en hardwerkende mensen en op mijn twintigste besloot ik toe te treden tot de congregatie van de Salesianen van Don Bosco. Toen ik dertig was, werd ik tot priester gewijd. Daarna heb ik twintig jaar als godsdienstleraar gewerkt en verleende ik ook pastorale hulp in parochies in Amersfoort en omgeving. Ook nu probeer ik me nog in te zetten in de geestelijke zorg: als voorganger of door ziekenbezoeken. Ik ben nog steeds geïnspireerd door Don Bosco; door zijn geloof en door zijn inzet voor de jeugd en de gewone mensen. Zelf heb ik door bestuurswerk en ouderenzorg al zo'n vijftig jaar weinig contact met jongeren, maar uiteraard volg ik de ontwikkelingen. Ik denk dat de jongeren van nu meer een instelling hebben van 'eigen keuzes maken'. Zo zie je maar hoe een maatschappij en de mensen die erin leven veranderen. Zo gaat dat nu eenmaal. Wij kunnen alleen maar ons best doen en een goed

Tonny Heeren

voorbeeld geven. Ik weet ook wel dat je tegenwoordig bij jongeren niet meer met de Bijbel moet zwaaien en zeggen: hier staat het allemaal in. Gods Woord, doe dat. Zo werkt het niet. Je begint op het humane vlak. Dan zien ze wel wat jouw instelling is en komen de vragen vanzelf. Dan vragen ze zich af waar jouw vreugde vandaan komt en dát is het moment dat je er iets over kunt delen. Mijn gouden tip voor jongeren? Vraag niet eerst wat de ander voor jou, maar wat jij voor de ander kan betekenen. Ontvangen mag geen doel op zich zijn. Je leeft niet voor jezelf. Ik denk dat dat de reden is waarom ik zo oud ben. Enerzijds zit het in 'de genen', anderzijds zijn mijn positieve instelling en het aangenaam leven en werken bij Don Bosco belangrijke elementen. Dus aan alle jongeren: probeer wat te betekenen voor anderen. Don Bosco was altijd beschikbaar voor de mensen, Jezus Christus ook. Zij keken niet naar zichzelf; zij waren er voor de mensen en hielden zich bezig met wat zij nodig hadden. Dat is belangrijk.”

Verdrinkend bovenkomen

De wilde zee, de plek waar ik verdrank. Wellicht een denkbeeldige zee, maar zo voelde het toen niet. Het leek net echt. Mijn zee was net zo realistisch als het gevoel van een hevige pijnscheut. Soms viel de pijn mee, soms deed het zoveel pijn dat ik niet kon stoppen met huilen en schreeuwen. Ook al voelde de pijn af en toe anders aan, het bleef een pijn die ik niet kon wegdenken.

Tekst: Mila PLUYMERS (16)

Ik was alleen in de zee. Geen boten om me heen, toch geen met lichtjes aan. Ik kon niets zien. Ik kon wel roepen, maar niemand zou me horen. Dus riep ik niet. Ik bleef rustig verdrinken. Na een heel jaar watertrappelen, werd ik moe. Doodmoe eigenlijk. En ik was boos. Razend. Op de zee, op alles en op iedereen. Ook al deed niemand iets mis. Misschien was dat net het probleem. Er veranderde niets. Er kwam geen einde aan. Ook mijn opa heeft de zee gekend. Hij weet wat het is om te verdrinken en lang te moeten watertrappelen. Ik heb hem nooit gekend. Ook al kende ik hem niet, ik weet hoe hij zich voelde. Maar ook dat maakte alles moeilijker: mijn opa had het en nu heb ik het (meestal slaat depressie één generatie over). Misschien is het wel mijn lot om te sterven. Misschien was dit allemaal de bedoeling...

Toen ik dat besepte, besloot ik op te geven. De wereld zou niet veranderen

en ik ook niet. De enige oplossing was om er een einde aan te maken. Eindelijk een einde aan al deze ellende. Zonder een laatste keer naar adem te happen, ging ik vrijwillig kopje onder. Ik zwom zo diep als ik kon. Het maakte me niet uit dat dit mijn laatste seconden zouden zijn, ik wilde dood. Ik viel bijna flauw. Mijn longen hadden geen zuurstof meer, maar dat maakte me niet uit. Opeens hoorde ik een gil. Eerst probeerde ik het te negeren, maar de gil bleef terugkomen. Uiteindelijk keek ik op. "Shit, mama en papa", dacht ik. Ze schreeuwden dat ik naar boven moest komen. Op één of andere manier maakte dat juist dat ik nog liever wou verdrinken.

De zon kwam op. Een oranje gloed scheen op het wateroppervlak. De combinatie van de roze zon en het geschreeuw van mijn ouders, deed me nadenken. Ik keek naar boven en dan weer naar beneden: "Boven is het veel lichter, beneden zo donker..." Ik had

niet veel tijd om na te denken, mijn adem was bijna op. De gedachten raasden door mijn hoofd. Door de zon kon ik nog iets anders zien: er waren schaduwen van schepen te zien op het wateroppervlak. Misschien toch hulp?

Er gebeurde iets. Het krachtige en moedige deeltje in mijn hoofd nam het woord: "Ik ga me toch niet laten tegenhouden door een depressie? Ik ben sterk. Zelfs nu. Zelfs in deze rotsituatie. De wereld zal niet veranderen, maar ik kan dat wél." Alsof de depressie een klein persoontje was, greep ik het stevig vast en keek het recht in de ogen aan. "Ik ga jou niet de macht geven. Nee, vanaf nu houd ik jou in bedwang!" Krachtig zwom ik terug naar boven, waar er hulp was. Eindelijk zichtbare hulp. Mama en papa waren de eersten die me uit het water trokken. Het is niet dat we vanaf toen beste vriendjes waren, maar onze relatie voelde al zoveel beter aan. Een gevoel van zekerheid:

mama en papa zullen er altijd zijn en geloven mij. Ik kan nu eindelijk gewoon uitrusten, mét psychologische hulp.

In de tijd waar ik lag te spartelen in zee, ben ik ook opgenomen geweest. Een crisisopname. Ik noem het mijn vlot. Op dat vlot kon ik even uitrusten. Het was allemaal nog niet voorbij, dat wist ik wel, maar ik kon toch al even op adem komen. Toen die twee weken voorbij waren, werd ik terug in de wilde zee gesmeten. Daar was ik kapot van. Het deed me pijn dat dit van me werd afgepakt. Tijdens mijn opname kwam ik gelukkig in contact met een psychiater. Vele vragenlijsten en maanden later, had ik eindelijk mijn eerste afspraak. Mama was mee. Niet alleen als taxichauffeur, ook als steun. Nog een jaar later kwam er goed nieuws: ik mocht starten met medicatie.

Ik heb inderdaad hulp gekregen zoals medicatie, een opname of een psycholoog, maar dat zou allemaal niet mogelijk geweest zijn zonder mijn ouders. Ook al hadden we op dat moment misschien niet zo'n goede band, later besepte ik wat ze allemaal voor mij gedaan hebben en dat ze dat deden met de beste bedoelingen. Dankbaar voor mijn helden, mijn ouders.

Ik zie mijn periode in de zee niet perse als negatief. Natuurlijk was mijn zoektocht van drie jaar, waar ik door de golven door elkaar werd geschud, niet fijn, maar toch zie ik dit alles als een les. Ik leerde zwemmen. Zwemmen om mezelf te kunnen redden. Als ik opnieuw in het water zou belanden, weet ik wat ik moet doen. Rustig blijven en weten dat alles goed komt. Het komt echt goed! De zon zal altijd terug gaan schijnen. Het is een les. Een harde les, dat wel, maar ik sta nu zoveel sterker in het leven dan ooit tevoren. Mijn helden hebben me vooral ook laten inzien dat ik ook mijn eigen held ben geweest. Ik bleef watertrappelen en koos ervoor terug naar boven te zwemmen. Ik kan weer lachen in de spiegel, weer dansen en zingen onder de douche, opnieuw genieten van een ongezonde hamburger. Ik voel me niet meer schuldig wanneer ik als een baby'tje huil, huilen mag! Ik kan weer opstaan zonder te denken aan de dood, zomaar mijn ogen sluiten en genieten van het zonnetje. Maar ik geniet evengoed van een bewolkte, grijze dag. Ik hoor de vogels weer fluiten en ben dankbaar voor het warme water dat uit de douche stroomt. Ik ben blij met het leven dat ik heb en met de mensen om me heen. Ik ben gelukkig.

vzw Re-Member benadert psychische kwetsbaarheid op een andere manier

“Verbinding zoeken met jezelf en met je familie”

“Als ik beter ben, richt ik een groep op voor mensen die in de psychiatrie hebben gezeten. Om ze een stem te geven en hun verhaal te laten vertellen.” Het waren zowat de laatste woorden van de 28-jarige Lieve, een week later stapte ze uit het leven. Voor ouders Willy en Lut hét signaal om die broodnodige verandering in de psychiatrie in het leven te roepen.

Teksts en foto's: Tim BEX

Wanneer ik bij Willy en Lut binnenkom, wordt me vrijwel meteen gevraagd mijn schoenen uit te doen. Niet omdat er net gepoetst is, wel omdat het deel uitmaakt van een open-hart-cirkel. “Ik zou dit gesprek graag op dezelfde manier aanpakken”, introduceert Willy zich. Nog onwetend wat dat precies inhoudt, knik ik. Een paar minuten later krijg ik de vraag een kaars aan te steken: de start van onze open-hart-cirkel. Een zekere rust overvalt me. Anderhalf uur aan verkeersfrustratie in luttele seconden uit mijn lijf. Een warm gevoel neemt over.

Na een uitgebreide kennismakingsronde doen Willy en Lut hun verhaal. “Ondanks jarenlange psychiatrische hulp vroeg Lieve op een dag onze toestemming om uit het leven te stappen”, choqueert Willy. “Ik heb toen hele dagen zitten wenen. Zoiets kan je toch niet toestaan? (stilte) Een jaar later kreeg ik dezelfde vraag. Als je existentiële pijn zo groot is, de liefde

zo zoek is, je jouw plaats echt niet kan vinden ... Hoe pijnlijk het ook is, maar dan moet je ‘doe maar’ kunnen zeggen. Dat moment was een verlossing voor Lieve. Nog geen twee weken later stapte ze uit het leven.” Lut knikt. “De weken voor Lieves overlijden hebben we als familie enorm open kunnen spreken over alles wat we voelden: verlies, verdriet, pijn”, getuigt ze. “De verbondenheid die toen heerste, was exact wat we hadden gemist tijdens die jarenlange psychiatrische hulp. Die momenten waren zo krachtig.”

Gesloten deur

Twee jaar later vonden Willy en Lut de kracht om hun verdriet om te zetten in concrete hulp. “Toen vzw Re-Member in 2017 het levenslicht zag, kregen we al snel honderden reacties van mensen die dezelfde ervaring hadden met de psychiatrie”, vertelt Lut. “Als ouder krijg je geen zicht op wat er achter de deur van de psychiatrie gebeurt. Je hebt amper contact met je eigen kind en je kan nergens heen met je vragen.”

“Dat wilden wij anders”, vult Willy aan. “We wilden psychische kwetsbaarheid anders benaderen en de familie juist zoveel mogelijk betrekken. Mensen laten spreken vanuit hun hart, op een dieper niveau ... In de jeugdzorg is er vaak een denkbeeldig gordijn tussen de opvoeder en de jongere, in de psychiatrie is dat gordijn er ook. Bij Re-Member kom je terecht op een plaats zonder gordijn. Je leert hier spreken en luisteren. Niet alleen met je mond en oren, maar ook met je hart. Door tussen de mensen te gaan staan, verdwijnt dat gordijn.”

Even lijkt het of ik Don Bosco hoor spreken. Het blijkt geen toeval, want in een ver verleden was Willy nog salesiaan. “Ik voelde me geroepen door God, nu nog steeds. Ik ben als student bij de salesianen ▶

“Lieve vroeg mijn toestemming om uit het leven te stappen. Ik heb toen dagen zitten wenen”

"Bij vzw Re-Member laten we de mensen vanuit hun hart spreken", vertellen Willy en Lut.

▶ gegaan en heb daar nooit spijt van gehad. Het is een prachtige congregatie! Waarom ik niet heb doorgezet? Omdat ik mijn klassiek geloof, het geloof dat door de Kerk opgebouwd werd, kwijt was. Daar kon ik me niet mee verzoenen en daardoor kon ik ook niet in het klooster blijven. Bovendien zag ik in de aula opeens een evenbeeld van God zitten. (lacht) Zij werd uiteindelijk mijn vrouw."

Salesiaan Willy verdween, salesiaanse Willy niet. "Mijn liefde voor de meest kwetsbare jongeren is altijd gebleven", knikt hij. "Ik heb mijn studie pedagogie afgemaakt en ben criminologie gaan bijstuderen. Uiteindelijk werd ik directeur in het Oranjehuis in Kortrijk (een begeleidingstehuis voor kwetsbare jongeren). Jongeren die nergens plaats vonden of nergens welkom waren, konden bij ons terecht. We hebben met ons gezin elf jaar in het appartement boven het Oranjehuis gewoond. Daardoor stonden we ontzettend dicht bij de jongeren: we beleefden hun verdriet, deelden in hun vreugde, ontdekten hun verlangens, enzovoort. Zo kom je heel dicht bij hun hart."

Geen wondermiddel

Achter de open-hart-cirkels zit dus zeker de nodige opleiding en ervaring, want zowel Willy als Lut hebben een pedagogische achtergrond. "Toch laten we vooral ons hart spreken", zegt Lut. "Iedere open-hart-cirkel is anders. Ik voel me verbonden met de mensen die hier binnenkomen en laat me nog steeds leiden door Lieve." "Je moet een open-hart-cirkel ook niet zien als magisch wondermiddel", kadert Willy. "Mensen die levensmoe binnenkomen, gaan niet 'genezen' buiten. Dit project zorgt er alleen voor dat mensen dieper met elkaar leren communiceren. Dat ze tegen elkaar durven zeggen wat er écht speelt en hoe de ander daar rekening mee kan houden."

Voor mij is het duidelijk dat religie en spiritualiteit cruciaal zijn in deze aanpak. Elementen die in de 'residentieele' psychiatrie misschien verwaarloosd worden? Even krijg ik Willy en Lut stil. "Een mooie vraag", knikt Willy. "Religare is Latijns voor verbinden. Een open-hart-cirkel is inderdaad een religieus, spiritueel gebeuren: verbinding zoeken met jezelf en met je

familie. We gaan hier samen met de mensen op zoek naar liefde en luisteren naar elkaar vanuit het hart. Dat werkt zeer verbindend. Als die religieuze dimensie geen plaats krijgt binnen een organisatie, vrees ik voor diens toekomst." "Voor mensen die op zoek zijn naar de zin van hun bestaan is de openheid om het daarover te kunnen hebben heel belangrijk", vult Lut aan. "We benoemen het hier misschien niet letterlijk als religie, maar dat element is zeker aanwezig. Weet je? Lieve was dol op vlinders. Als logo van vzw Re-Member kozen we dan ook voor een blauwe vlinder. Een paar jaar geleden werd er uitgerekend op de parking naast ons huis een muurschildering aangebracht. Wij hadden daar helemaal niets mee te maken, laat staan dat de artiest ons kende. Het resultaat van de tekening? Een blauwe vlinder. Toeval of meer dan dat? Zeg jij het maar."

De open-hart-cirkel zit erop, tijd om mijn vleugels weer uit te slaan. Willy vraagt me om voor de afronding te zorgen en ik doe dat met plezier. De kaars blaas ik uit, het warme gevoel blijft. – ✨

Don Bosco Global Youth Film Festival is terug

Op 13 en 14 oktober 2023 organiseren de Salesianen van Don Bosco de tweede editie van het Don Bosco Global Youth Film Festival (DBGYFF). Met dit initiatief nodigt de congregatie jongeren wereldwijd uit om hun creativiteit te laten spreken en korte films te maken. Dit jaar is het thema 'Liefde schept vrede & solidariteit'. Het DBGYFF is een festival dat jonge filmmakers in de kijker wil zetten. Jongeren tussen 14 en 25 jaar kunnen deelnemen. Het festival vindt tegelijkertijd plaats in bijna 135 landen. Meer informatie op onze website.

6.000 salesiaanse jongeren naar Wereldjongerendagen

Al meer dan 6.000 salesiaanse jongeren wereldwijd hebben zich ingeschreven voor de Wereldjongerendagen die van 1 tot 6 augustus 2023 doorgaan in Lissabon, Portugal. Deze jongeren schreven zich in bij WYD Don Bosco 23, de wereldwijde Salesiaanse Jeugdbeweging. Jongens en meisjes uit alle windstreken zullen de Wereldjongerendagen daardoor in het charisma van Don Bosco beleven. Op 2 augustus vindt er in Estoril zelfs een speciale dag plaats waarop alle salesiaanse jongeren een hele dag samen kunnen vieren.

150 jaar Zusters van Don Bosco! Kom jij mee vieren?

Op zaterdag 23 september 2023 vieren de Zusters van Don Bosco en de Salesianen van Don Bosco samen feest naar aanleiding van het wereldwijde 150-jarig bestaan van de zusters. Don Boscosympathisanten en -medewerkers uit alle sectoren worden uitgenodigd op het domein van Don Bosco Groot-Bijgaarden om mee te vieren. Tegelijkertijd zal Jeugddienst Don Bosco de tweede editie van Jédonco, een feestelijke dag voor animatoren, vieren op dezelfde locatie. Kortom: een dag vol spetters, glitters en feest voor groot en klein.

Salesiaan Cirilo De Deus (35) tot priester gewijd

Op paasmaandag werd salesiaan Cirilo De Deus door bisschop Luc Van Looy tot priester gewijd in de kapel van Don Bosco Oud-Heverlee. Een heuglijk moment voor de Salesianen van Don Bosco, maar ook voor de rest van de salesiaanse beweging. Cirilo werd 35 jaar geleden geboren in Oost-Timor, ging daar naar school bij de salesianen en gaf gehoor aan zijn roeping om zelf salesiaan te worden. "Voor mij waren er drie redenen om salesiaan te

worden: enerzijds omdat ik zelf mijn hele opleiding bij de salesianen heb gevolgd, anderzijds omdat ik tal van inspirerende missionarissen ontmoet heb en tot slot omdat de missie van de salesiaanse congregatie, namelijk de inzet voor de arme en meest kwetsbare jongeren, me enorm aanspreekt. Ik had een roeping om priester te worden en ben er dan ook van overtuigd dat deze roeping me zal helpen een goed mens te zijn.

Afscheid

Lisa Peeters

Zuster van Don Bosco
 *03-08-1924 †29-01-2023

We staan even stil en gedenken hen via een persoonlijke tekst op www.donbosco.be/in-memoriam

Wat zegt ons panel?

Zijn de jongeren van vandaag ongelukkiger dan vroeger?

Lees
p. 22-26

Aster: “Volgens mij wel. Ik denk dat de druk - onder meer door sociale media - hoger ligt en dat jongeren sneller een mening over elkaar vormen. Mensen accepteren zoals ze zijn, zou volgens mij al veel oplossen. Iedereen is anders en jongeren moeten dat leren accepteren. Anderzijds denk ik dat we er als maatschappij voor moeten zorgen dat de druk op jongeren soms wat minder hoog is.”

Luka: “Zelf heb ik het best moeilijk gehad toen ik in het zesde middelbaar zat. Het duurde lang voordat ik hierover kon praten. Ik wilde anderen helpen en niet zelf ‘het probleem’ zijn. Ik vond het ook erg moeilijk om daar met mensen uit mijn directe omgeving over te praten. Ik ging naar een psycholoog en kreeg op school ondersteuning van de leerlingenbegeleiding. Dat heeft mij enorm geholpen. Ik merk wel dat er steeds meer aandacht wordt besteed aan dit thema, zoals ook in dit magazine. Er wordt duidelijk gemaakt dat jongeren hierover moeten durven spreken en daar moeten we op blijven inzetten. Daarnaast vind ik het belangrijk om de ander te helpen en te onthouden dat je niet weet wat iemand denkt, meemaakt of meegemaakt heeft.”

Pieter: “Ik herken me daarin, want ik heb zelf ook een moeilijke periode doorgemaakt. Ik vond het toen vooral erg belangrijk om daarover in gesprek te gaan. Maar ja... Er wordt best veel geëist van jongeren. Mijn oplossing? Voldoende hulp ter beschikking stellen en als volwassene de klachten van jongeren zeker niet onderschatten.”

Laurien: “Volgens mij zijn de jongeren van nu niet per se ongelukkiger dan vroeger, maar er wordt nu gewoon vaker over dit thema gesproken. Ik sluit me aan bij Aster: sociale media spelen een grote rol in dit verhaal. Maar daar zie je ook het positieve verhaal: influencers tonen steeds meer openlijk hoe ook zij het soms moeilijk hebben en dat het oké is om hierover te praten. Het enige wat wij als maatschappij kunnen doen, is vriendelijk zijn voor elkaar. Je weet nooit wat er omgaat in andermans hoofd. Mentale problemen zijn iets heel persoonlijks.”

Wie zijn ze?

Aster (15) zit sinds september 2022 op school in Don Bosco Groot-Bijgaarden, waar ze ook op het internaat zit. Een beslissing die ze zich niet beklagt, want ze voelt er zich erg goed. Daarnaast doet Aster aan atletiek, meer bepaald afstandslopen.

Laurien (16) is een sociaal persoon die je meestal op de Chiro of bij haar vrienden kan vinden. Ze zit op school in Don Bosco Haacht en ze speelt al sinds haar 5 jaar viool en piano. Sinds kort kwamen daar ook gitaar en basgitaar bij.

Luka (20) is een goedlachse spring-in-'t-veld die iedere zomer als animator op Speelplein Don Bosco Halle staat. Ze studeert voor leerkracht lager onderwijs en haar favoriete quote is 'The noblest art is that of making other people happy.'

Pieter (16) woont in het Nederlandse Rijswijk en zit in het vierde jaar VWO (Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs). Hij speelt in een jeugdorkest en doet aan de Koreaanse vechtsport Tang Soo Do. Daarnaast is hij juniorleiding bij Don Bosco Rijswijk.

Hoe zou jij een vluchtelingenkamp leiden?

Lees
p. 16-18

Pieter: "Een moeilijke vraag waar ik het antwoord niet op weet. Ik zou proberen te helpen, maar zeker ook hulp zoeken bij iemand met meer ervaring. Onderdak bieden zou nog lukken, maar de 'leider' voor langere tijd zijn? Dat zou ik aan iemand anders overlaten."

Aster: "Dat denk ik ook. Ik zou zeker onderdak bieden, maar vrees dat ik onvoldoende zorg zou kunnen dragen voor al die mensen. Ik denk niet dat ik die situatie alleen zou aankunnen. Ik help graag mensen, maar zie dit als een té zware situatie om op mij te nemen. Natuurlijk zou ik wel helpen met het zoeken naar een verantwoordelijke en zou ik er alles aan doen om te helpen waar nodig."

Laurien: "Daar sluit ik me bij aan. Natuurlijk wil je iedereen in nood helpen, maar je eigen mogelijkheden en de capaciteiten van het kamp staan niet altijd toe om voor iedereen te zorgen.

Maar ik zou het wel proberen. In het begin zou ik zelf 'runnen', maar daarna zou ik het kamp overlaten aan gespecialiseerde organisaties. Daarnaast zou ik de vluchtelingen een hoopvolle, maar realistische boodschap meegeven."

Luka: "Ik vind dit ook een moeilijke vraag. Natuurlijk zou ik deze mensen willen helpen en uiteraard zal ik mijn best doen. Er is geld nodig zodat iedereen genoeg te eten en drinken heeft. Ook elektriciteit en water zijn belangrijk. Daarom zou ik in eerste instantie een oproep doen aan de ruime omgeving met de vraag om spullen die mensen niet nodig hebben te brengen. Ik zou die verantwoordelijkheid voor een korte periode kunnen opnemen, maar zou toch ook hulp van anderen willen. Als er écht geen andere optie is, zou ik het wel alleen doen. Ik zou het niet over mijn hart krijgen om die mensen gewoonweg weg te sturen." ▶

Zou jij graag 100 jaar willen worden?

Lees
p. 20-21

Laurien: “Ik denk niet dat zo oud worden voor mij is weggelegd. Ik ben van mezelf een heel energiek persoon en zit nooit stil. Ik zou me dan ook nutteloos voelen wanneer ik niet meer in staat ben om veel dingen te doen. Anderzijds denk ik dat je, zolang je goed omringd bent, wel nog kan genieten van het leven. Als ik iets mocht vragen aan een 100-jarige? Wat is de sleutel tot een gelukkig leven?”

Pieter: “Bij mij hangt het ervan af of ik in goede gezondheid verkeer. Als ik 100 en gezond ben, zou ik die leeftijd zeker willen hebben! Maar als ik met klachten zoals dementie kamp, is zo'n leeftijd niet wenselijk. Daarnaast vind ik dat je het leven een goede invulling moet blijven geven; niet de hele dag tv kijken bijvoorbeeld. Sluit je aan bij een vereniging! En als dat niet lukt, moet je je blijven omringen met leuke mensen om tijd mee door te brengen.”

Aster: “Mijn overgrootmoeder is 100 jaar. Ik vraag mij soms af of ze het wel nog leuk vindt om zo door het leven te gaan. Ze kan niet meer praten en soms zou ik wel willen weten hoe ze zich voelt en hoe ze nu nog naar het leven kijkt. Ik zou zelf niet zo oud willen worden. Ik denk niet dat je nog kunt genieten van het leven op die leeftijd. Ik denk dat je op die leeftijd meer pijn hebt dan geniet.”

Luka: “Ik heb ook een overgrootmoeder die dit jaar 100 jaar geworden is, maar zij is nog fris. Ik kijk enorm naar haar op. Ze gaat nog graag uit eten, gaat op bezoek bij vrienden en kan nog heel veel zelfstandig doen. Ook kan ze alles nog goed onthouden en heeft ze behalve het slechter horen en het gebruik van een rollator geen ouderdomskwaaltjes. Als ik net op dezelfde manier 100 jaar kan worden, zou ik hier heel blij mee zijn.”

Breng jij je zomervakantie door in het jeugdwerk?

Lees
p. 14-15

Luka: “Ik ben in 2018 begonnen als animator op het speelplein van Don Bosco in Halle. Intussen ben ik hoofdanimator en komende zomer sta ik mijn eerste zomer als pleinleiding. De sfeer op het speelplein is ongelooflijk! Ik weet nog dat ik aankwam en heel open ontvangen werd. Iedereen is sociaal en iedereen hoort erbij. Het speelplein is dan ook een plek waar ik mezelf kan en durf zijn. Daarnaast kan ik me ook goed vinden in de Don Boscovisie; hier was ik voordien nog niet echt mee in contact gekomen. Nu leer ik elke zomer een beetje meer over Don Bosco.”

Laurien: “Ik ben zelf geen animator op een speelplein, maar ik denk wel dat het een heel leuke en leerrijke ervaring is. De meeste speelpleinen werken met een systeem waarbij je eerst een soort stage doet en pas daarna echt animator bent. Ik vind dit zeer goed omdat jongeren zo gaandeweg leren omgaan met verantwoordelijkheid. In de zomer ga ik zelf altijd op kamp met de jeugdbeweging. Daar mogen we zelf ook een dag in leiding staan. Een uitdagende opdracht, maar wel altijd supertof.”

Aster: “Ik wilde altijd leiding worden, maar om echt voor kinderen te zorgen, vind ik 15 jaar nogal jong. Al ben ik zeker van plan dit te doen als ik ouder ben! Ik heb er ook geen probleem mee dat kinderen onder de 16 jaar zo'n grote verantwoordelijkheid krijgen, maar als ouder zou ik het toch niet zo vertrouwen. Tijdens de zomer ga ik zelf nog heel graag op kamp. Ik vind het superleuk om nieuwe mensen te leren kennen en dingen te beleven met leeftijdgenoten!”

Pieter: “Ik help regelmatig als 'junior leiding' bij het vakantiebos van Don Bosco Rijswijk. Dat is eigenlijk de Nederlandse versie van de Vlaamse speelpleinen van Don Bosco. Wanneer ik 17 word, ga ik daar ook als 'officiële' leiding aan de slag. Waarom ik dat doe? Omdat ik het gevoel ervaar dat ik dicht bij alle culturen en persoonlijkheden van verschillende kinderen kom. Je komt uit je eigen 'bubbel' en bent betrokken. Dat is echt een heel leuk gevoel!”

“Welkom in een wereld waar we alle dimensies willen prikkelen”

Mediteren met de Bijbel. Lectio divina in beeld - Marijke ten Cate en Lianne van Dijk

Het boek dat ik onder de aandacht wil brengen is 'Mediteren met de Bijbel. Lectio divina in beeld' van Marijke ten Cate en Lianne van Dijk. In het voorwoord staat: "Gefeliciteerd! Dit boek gaat je helpen om meer uit de Bijbel te halen op een beeldende manier." Op de achterzijde kun je lezen dat deze vorm van bidden 'iets is wat iedereen kan doen'. Dat belooft wat! Vrij en spelend ontdekken wat je raakt, dat spreekt mij aan, vandaar deze boekentip. Lectio divina is een methode die al eeuwenlang in kloosters wordt gebruikt als gebedsmethode. Het is een manier van omgaan met de Bijbel om Gods persoonlijke woord voor jou te horen. Deze methode is ook bij leken ongekend populair en dit boek van Marijke ten Cate en Lianne van Dijk haakt aan bij die trend. Het eigene en aardige ervan is dat het zoekt naar een meer creatieve vertaling van deze vorm van gebed. Je krijgt uitleg over lectio divina en hoe je dit kunt toepassen in meditatie- en stiltemomenten. Er zijn veertig mooie Bijbelteksten in het boek opgenomen, die je kunt gebruiken naar eigen

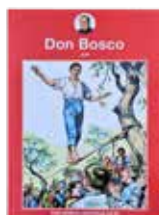
creatieve verbeelding en veel praktische tips ter bevordering van je inspiratie. Schrijfster Van Dijk geeft in beknopte hoofdstukjes enkele praktische suggesties voor wie aan de slag wil gaan met deze meditatiemethode. Illustrator Ten Cate geeft op haar beurt bruikbare tips voor beelddenkers, die tijdens het overwegen van bijbelfragmenten hun bezinning op gang willen helpen door te tekenen of te schilderen. Er zijn tien kunstzinnige illustraties van Ten Cate opgenomen in het boekje. Aangezien in dit boek de oude christelijke kloosterpraktijk van de lectio divina op een speelse manier wordt benaderd, lijkt het me welkom in de wereld van Don Bosco waar we alle dimensies van het menszijn willen prikkelen. De manieren waarop we ons kunnen openen in gebed zijn naar mijn idee veel gevarieerder dan we meestal gewend zijn. Mediteren met de Bijbel is dan ook vooral een doe-boek.

– Rita Vermeltfoort, stafmedewerker vorming bij Don Bosco Werken Nederland

Webshop

Don Paolo Albera
Prijs: € 20 (excl. verzendkosten)

Don Boscostrip
Prijs: € 15 (excl. verzendkosten)

Vier levensverhalen
Prijs: € 20 (excl. verzendkosten)
Ook apart te verkrijgen voor € 6 per item

Don Boscospel
Prijs: € 20 (excl. verzendkosten)

Da mihi animas
Prijs: € 15 (excl. verzendkosten)

Bestellen?

In Vlaanderen via www.donbosco.be/webshop of centrale.propaganda@donbosco.be

In Nederland via www.donbosco.nl/webshop of donboscowerken@donbosco.nl

Avondwoordje

Als alles in gereedheid is gebracht om het zeegat te kiezen, wordt op het zeilschip de natievlag opgehangen. Ze maakt duidelijk waar het schip geregistreerd is. De vlagetiquette bepaalt dat men alleen overdag de vlag mag voeren én als men aan boord is. De vlaggen aan een Don Boschuis wapperen meestal dag en nacht. Als ik ze daar in weer en wind zie hangen, vraag ik mij wel eens af wie men aan boord heeft. Sommige vlaggen beginnen na verloop van tijd te rafelen en te verbleken omdat ze het op die plaats hard te verduren krijgen of men niet goed meer weet of de vlag de lading nog dekt. De letters vervagen en het doek vertoont scheuren of grote gaten. Weet men nog onder welke vlag men vaart? Als jonge mensen onder die vlag aan boord kunnen blijven en er een thuis vinden, laat dan ook 's nachts de vlag maar hangen ...

Bart Decancq

Een thuis voor jongeren.